

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 128 0 P 037727 25 GŽ
Novi Travnik, 24.6.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, građansko vijeće sastavljeno od sudija: Alma Islamović, kao predsjednica vijeća, Aida Pezer-Alić i Denis Trifković, kao članovi vijeća, u parničnom postupku tužiteljice E.T, kćeri O., Ul. ... , općina J., zastupane po punomoćnicim advokatima Adinu Brajić i Selmi Brajić sa sjedištem u Travniku, Ul. Zenjak br. 7., protiv tužene N.VL, Ul. .. , općina J., zastupane po punomoćniku Fuadu Kačaporu, advokatu iz Ilidže, Ul. Dr. Musrafe Pintola br. 25A II/8, radi predaje u posjed – vlasnička tužba, v.sp. 30.010,00 KM, odlučujući po žalbi tužene izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Jajcu broj: 128 0 P 037727 24 P 2 od 14.10.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj 24.6.2025. godine, donio je sljedeće:

RJEŠENJE

Žalba tužene se uvažava, presuda Općinskog suda u Jajcu broj: 128 0 P 037727 24 P 2 od 14.10.2024. godine ukida i predmet vraća na ponovni postupak.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom, stavom prvim, naloženo je tuženoj N.V. da tužiteljici, vlasnici E.T. preda u posjed nekretninu u KO ..., Jajce na k.č. 12/86/2 u naravi "Kuća" površine 110 m², "zgrade" površine 40 m², i "dvorište" površine 500 m²,

Stavom drugim obavezana je tužena da tužiteljici nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 7.798,20 KM u roku od 30 dana pod prijetnjom izvršenja, a preko dosuđenog iznosa parničnih troškova iz ovog stava, tužiteljica se odbija (za iznos od 1.573,00 KM).

Protiv navedene presude žalbu je blagovremeno izjavila tužiteljica zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pogrešne primjene materijalnog prava i povrede pravila parničnog postupka, sa prijedlogom da drugostepeni sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu ukine i predmet uputi prvostepenom sudu na ponovni postupak ili preinači u korist žaliteljice. Žaliteljica žalbom osporava odluku zbog povrede čl. 8. ZPP, odnosno propusta suda da cijeni dokaze žaliteljice, povrede čl. 191. stav 4. ZPP, odnosno propusta suda da obrazloži sve prigovore tužene, što je imalo za posljedicu nepravilno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje i pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Odgovor na žalbu nije dostavljen.

Pošto je ispitao prvostepenu odluku u onom dijelu u kojem se pobija žalbom i po službenoj dužnosti, shodno članu 221. Zakona o parničnom postupku („Službene

novine F BiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15- u daljem dijelu teksta ZPP), drugostepeni sud je zaključio slijedeće:

Žalba je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljice za predaju nekretnina upisanih KO ..., na k.č. 12/86/2 u naravi “Kuća” površine 110 m², “zgrade” površine 40 m², i “dvorište” površine 500 m², zasnovan na čl. 127. Zakona o stvarnim pravima FBiH.

Iz stanja spisa i osporene presude, proizlazi da su parnične stranke pred sudom, u skladu sa odredbom člana 7. Zakona o parničnom postupku, iznijele sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i izvele dokaze koje su smatrale bitnim za odlučivanje u ovoj pravnoj stvari.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi sljedeće:

- da je nesporno da je dana 24.4.2014.godine kod notara Zaima Topalovića u Jajcu zaključen ugovor o poklonu broj: OPU-IP 97/2014 kojim O.V., otac tužiteljice poklanja tužiteljici nekretnine koje su predmet tužbenog zahtjeva,
- da parnične stranke nisu učinile spornim ni identifikaciju nekretnina, a tužiteljica je pored navedenog kao dokaz izvela i čitanjem PL. broj: 526 k.o. Kuprešani za predmetnu nekretninu na kojima se još uvijek kao posjednik vodi O.V., pravni prednik tužiteljice,
- da je nesporno da je tim ugovorom ugovoren i teret kojim poklonodavac O. V. i njegova supruga N.V. zadržavaju pravo doživotnog stanovanja u kući i korištenja predmetne kuće i ostalih nekretnina neometajući da poklonoprimac koristi primljeni poklon,
- da tužena živi u kući u Kuprešanima, koja je predmet ugovora o poklonu,

Konkretnan pravni spor sud je riješio primjenom čl. 131. stav 1. Zakona o stvarnim pravima FBiH (“ Službene novine Federacije BiH», broj 66/13 I 100/13- u daljem dijelu teksta: ZOSP) kojim je propisano da savjesni posjednik individualno određene stvari, koji je tu stvar stekao na osnovu podobnom za sticanje prava vlasništva i na zakonit način (pretpostavljeni vlasnik) ima pravo da zahtijeva povrat stvari i od savjesnog posjednika kod kojeg se ta stvar nalazi bez pravnog osnova ili po slabijem pravnom osnovu.

Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud izvodi zaključak da je tužiteljica temeljem čl. 131. stav 1. ZOSP pretpostavljena vlasnica kuće površine 110 m², zgrade površine 40 m² i dvorišta površine 500 m² označene kao k.č. 12/86/2 upisani u PL broj: 526 k.o. ... koju je stekla pravnim poslom i to Ugovorom o poklonu od 24.04.2014.godine koji je zaključila sa svojim umrlim ocem S.V. slijedom čega je njen zahtjev za predaju na osnovu čl. 127. ZOSP osnovan u odnosu na tuženu čiji je pravni osnov slabiji od pravnog osnova tužiteljice i da se usvajanjem ovog tužbenog zahtjeva ne umanjuje pravo tuženoj koje je ugovoreno ugovorom o poklonu od 24.04.2014. godine, dakle, tužena će i dalje zadržati pravo doživotnog stanovanja u kući i korištenja predmetne kuće i ostalih nekretnina neometajući da tužiteljica koristi primljeni poklon.

Članom 209.stav 1.ZPP-a je propisano da povreda odredaba parničnog postupka postoji ako sud u toku postupka nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju

odredbu ovog zakona, a to je bilo od uticaja na donošenje zakonite i pravilne presude.

Članom čl.191.stav 1.ZPP je propisano da pismeno izrađena presuda mora imati uvod, izreku, obrazloženje i uputstvo o pravu na izjavljivanje pravnog lijeka protiv presude, a stavom 4. da će sud, u obrazloženju odluke, posebno navesti koje je odredbe materijalnog prava primijenio odlučujući o zahtjevima stranaka, a izjasnit će se, ako je to potrebno, i o stavovima stranaka o pravnoj osnovi spora, te o njihovim prijedlozima i prigovorima o kojima nije dao svoje razloge u odlukama koje je već donio tokom postupka.

Citirani članovi obavezuju sud da obrazlaže svoje odluke, a stranci pravo da sazna i prouči razloge sudske odluke, te na taj način stekne mogućnost uspješnijeg korištenja pravnog lijeka jer odluka bez obrazloženja, koja ne sadrži bitne činjenice, kao ni razloge za konkretno odlučivanje, ne može biti valjana osnova za djelotvoran pravni lijek, što je i stajalište Ustavnog suda BiH. Odluka suda, koja u svom obrazloženju ne sadrži jasan stav o postojanju određenog odnosa među strankama i određenog prava, odnosno dužnosti iz toga odnosa, niti pravilo materijalnog prava po kome je taj pravni odnos razriješen i koja ne sadrži obrazloženje, ima bitnih nedostataka zbog kojih se ne može ispitati pravilnost i zakonitost te izreke.

Obzirom da je sud osnovanost tužbenog zahtjeva zasnivao na čl. 127. ZOSP kojim je definisana tužba za zaštitu prava vlasništva koju podiže vlasnik koji nema posjed protiv posjednika, zahtijevajući njenu predaju sud je bio u obavezi da raspravi i shodno čl. 191. stav 4. ZPP obrazloži prigovor tužene da joj temeljem zaključenog ugovora o poklonu pripada pravo doživotnog korištenja/stanovanja kuće i zemljišta što predstavlja ličnu služnost propisanu čl. 259. ZOST koja ovlašćuje svoga nosioca da se služi nečijom stambenom zgradom ili njezinim dijelom namijenjenim za stanovanje (poslužna stvar) u skladu s tom namjenom, a čuvajući supstancu poslužne stvari. Ovo ovlaštenje utječe na osnovanost zahtjeva zasnovanog na čl. 127. ZOSP jer isključuje u cijelosti ili djelomično (stav 4.čl. 259.) pravo vlasnika iz čl. 127. ZOSP, na što žalitelj osnovano ukazuje u žalbi. Propust suda da pravni odnos između stranka razriješi na ovaj način imalo je za posljedicu da je odluka zasnovana na povredi čl. 191. stav 4. ZPP, neobrazložena i kontradiktorna u smislu da prvostepeni sud usvaja zahtjev za predaju sporne nekretnine uz istovremeno obrazloženje da je njen zahtjev temeljem čl. 127. ZOSP osnovan, s tim da će tužena će dalje zadržati pravo doživotnog stanovanja u kući i korištenja predmetne kuće i ostalih nekretnina neometajući da tužiteljica koristi primljeni poklon.

Nadalje, osnovan je prigovor povrede odredaba parničnog postupka, dat kroz navode žalbe kojima se ukazuje da provedeni dokazi nisu cijenjeni u skladu sa odredbom člana 8. Zakona o parničnom postupku kojim je propisano da će sud savjesno i brižljivo cijeniti svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno. Naime, iz stanja u spisu proizilazi da je prvostepeni sud cijenio izvedene dokaze pojedinačno, dok je izostala ocjena svih dokaza zajedno.

Propust prvostepenog suda da cijeni dokaze na način propisan čl.8. ZPP-a i da u skladu sa čl. 191.stav 4.ZPP-a u obrazloženju presude navede odredbu materijalnog prava na kojoj zasniva presudu, predstavlja povredu iz čl. 209.stav 1.ZPP-a zbog čega je žalbu valjalo uvažiti i prvostepenu presudu ukinuti.

Prvostepeni sud će, u skladu sa stavom 3.člana 397.ZPP-a odlučiti o troškovima povodom pravnog lijeka u konačnoj odluci.

U nastavku postupka prvostepeni sud će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovim rješenjem, ponovo provesti glavnu raspravu i zakonito odlučiti o tužbenom zahtjevu vodeći računa o pravilnoj primjeni čl. 8. i 191.stav 4. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća

Alma Islamović